

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 20.12.2010
COM(2010) 774 final
Anexa A/Capitolul 11

ANEXA A la

Propunerea de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană

ANEXA A

CAPITOLUL 11: POPULAȚIA ȘI FORȚA DE MUNCĂ OCUPATĂ

- 11.01 Comparațiile între țări sau între ramuri de activitate sau sectoare ale aceleiași economii sunt mai utile pentru unele scopuri atunci când agregatele din conturile naționale (de exemplu, produsul intern brut, consumul final al gospodăriilor populației, valoarea adăugată a unei ramuri de activitate, remunerația salariaților) sunt raportate la numărul de locuitori și la variabilele reprezentative ale forței de muncă ocupate. În aceste cazuri, definițiile termenilor „populație” și „forță de muncă ocupată” trebuie să corespundă conceptelor utilizate în conturile naționale și să reflecte limitele producției din conturile naționale.
- 11.02 Prezentul capitol își propune să descrie cadrul și măsurile statisticii referitoare la populație și la ocuparea forței de muncă, precum și să ofere orientări privind gradul de corespondență dintre acest cadru și sistemul conturilor naționale.
- 11.03 Forța de muncă ocupată este clasificată pe baza acelorași unități statistice care sunt utilizate și pentru analiza producției, și anume unitatea cu activitate economică locală și unitatea instituțională.
- 11.04 Agregatele la care se raportează cifrele privind populația și forța de muncă ocupată reprezintă adesea totaluri anuale. În acest caz, trebuie să se utilizeze valorile medii ale populației și forței de muncă ocupate în cursul anului. În cazul anchetelor efectuate în mai multe etape în cursul anului, se reține media rezultatelor obținute la diverse date de referință. Atunci când se efectuează o anchetă de-a lungul unei perioade dintr-un an, perioada utilizată este reprezentativă. Pentru a estima datele privind întregul an, trebuie să se utilizeze ultimele informații disponibile asupra variațiilor observate în cursul anului. De exemplu, pentru estimarea forței de muncă ocupate medii, trebuie ținut cont de faptul că anumite persoane nu muncesc în tot timpul anului, de exemplu lucrătorii ocazionali și sezonieri.

POPULAȚIA TOTALĂ

- 11.05 Definiție:

La o dată determinată, populația totală a unei țări cuprinde totalitatea persoanelor având cetățenia țării sau cetățenie străină, stabilite în mod definitiv pe teritoriul economic al țării, chiar dacă sunt temporar absente. Media anuală a numărului de locuitori poate servi ca bază adecvată pentru estimarea variabilelor contabilității naționale sau pentru comparații.

- 11.06 În conturile naționale, populația totală este definită potrivit conceptului de rezidență, astfel cum este prezentat în capitolul 2. Prin persoană stabilită definitiv se înțelege orice persoană care se găsește sau are intenția de a se afla pe teritoriul economic al unei țări pentru o perioadă de cel puțin un an. Prin persoană temporar absentă se înțelege orice persoană stabilită definitiv într-o țară, dar care stă sau are intenția să stea în restul lumii pentru o perioadă de mai puțin de un an. Toate persoanele care aparțin aceleiași gospodării sunt rezidente acolo unde gospodăria are centrul său de

interes economic predominant, adică acolo unde gospodăria posedă un spațiu de locuit sau o serie de spații de locuit pe care membrii săi le tratează sau utilizează ca rezidență principală. Un membru al unei gospodării rezidente continuă să fie rezident chiar dacă efectuează frecvent călătorii în afara teritoriului economic, pentru că centrul său de interes economic continuă să se situeze pe teritoriul economic unde se află gospodăria.

11.07 Populația totală a unei țări cuprinde:

- a) cetățenii proprii stabiliți în țară;
- b) persoanele civile proprii aflate în străinătate pentru o perioadă mai mică de un an, cum ar fi lucrătorii transfrontalieri, lucrătorii sezonieri și turiștii;
- c) persoanele civile străine stabilite în țară pentru o perioadă de cel puțin un an (inclusiv personalul instituțiilor Uniunii Europene și al organizațiilor internaționale civile situate pe teritoriul geografic al țării și membrii din gospodăriile lor care îi însoțesc);
- d) personalul militar străin activând în cadrul organizațiilor militare internaționale situate pe teritoriul geografic al țării;
- e) personalul de asistență tehnică străin în misiune de lungă durată în respectiva țară de peste un an și care este considerat ca fiind angajat de guvernul gazdă în numele guvernului sau al organizației internaționale care finanțează activitatea sa.

Populația totală cuprinde, de asemenea, indiferent de durata șederii în afara țării:

- a) studenții proprii, indiferent de durata studiilor lor în străinătate;
- b) membrii forțelor armate naționale staționați în restul lumii;
- c) cetățenii proprii care lucrează la bazele științifice naționale situate în afara teritoriului geografic al țării;
- d) cetățenii proprii care fac parte din personalul misiunilor diplomatice din străinătate;
- e) cetățenii proprii care sunt membri ai echipajelor navelor de pescuit, altor nave, aeronave și platforme plutitoare activând în afara teritoriului economic;
- f) persoane la tratament medical în străinătate.

11.08 Invers, din populația totală a unei țări se exclud:

- a) civilii străini aflați în țară pentru o perioadă mai mică de un an, cum ar fi, lucrătorii transfrontalieri, lucrătorii sezonieri, turiștii, persoanele la tratament;
- b) membrii forțelor armate străine care staționează pe teritoriul geografic al țării;
- c) persoanele civile proprii aflate în străinătate pentru o perioadă mai mare de un an;

- d) personalul militar național activând în cadrul organizațiilor internaționale situate în restul lumii;
- e) personalul național de asistență tehnică aflat în misiune de lungă durată în străinătate și care este considerat ca angajat de guvernul gazdă în numele guvernului sau al organizației internaționale care finanțează activitatea sa;
- f) studenții străini, indiferent de durata studiilor lor în țară;
- g) membrii forțelor armate ale unei țări străine, staționați în țară;
- h) personalul străin al bazelor științifice străine stabilite pe teritoriul geografic al țării;
- i) membrii misiunilor diplomatice străine aflate la post în țara respectivă.

11.09 Populația definită mai sus se diferențiază de populația prezentă (sau *de facto*) care corespunde persoanelor efectiv prezente pe teritoriul geografic al unei țări, la o dată determinată. De asemenea, se diferențiază de populația înregistrată.

POPULAȚIA ACTIVĂ DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC

11.10 Definiție:

Populația activă din punct de vedere economic include toate persoanele care furnizează sau sunt disponibile să furnizeze forță de muncă pentru activitățile de producție înscrise în limitele producției din conturile naționale. Ea cuprinde toate persoanele care îndeplinesc cerințele de încadrare în câmpul muncii sau în rândul șomerilor, după cum sunt definite ulterior.

Organizația Internațională a Muncii (OIM) gestionează standardele relevante referitoare la statisticile privind forța de muncă. Standardele OIM sunt incluse în „Rezoluții” care sunt adoptate cu ocazia sesiunilor Conferinței internaționale a statisticienilor din domeniul muncii (CISM). Dintre acestea, cea mai relevantă pentru colectarea și elaborarea datelor referitoare la forța de muncă este Rezoluția privind statisticile populației active din punct de vedere economic, ale ocupării, neocupării și subocupării forței de muncă. Această rezoluție a fost adoptată de a 13-a Conferință internațională a statisticienilor din domeniul muncii din octombrie 1982 și modificată prin rezoluția celei de-a 18-a CISM din decembrie 2008. Forța de muncă este definită de rezoluție ca fiind indivizii angajați într-o activitate înscrisă în limitele producției din conturile naționale.

POPULAȚIA OCUPATĂ

11.11 Definiție:

Populația ocupată include toate persoanele angajate în activități de producție care se înscriu în limitele producției din conturile naționale.

Prin persoane care au un loc de muncă se înțeleg salariații sau lucrătorii care desfășoară o activitate independentă. Persoanele care au mai multe locuri de muncă sunt clasificate ca salariați sau lucrători care desfășoară o activitate independentă, în funcție de locul lor de muncă principal.

SALARIAȚII

11.12 Definiție:

Prin salariați se înțeleg toate persoanele care muncesc, pe baza unui contract, pentru o unitate instituțională rezidentă și primesc o remunerație înregistrată ca remunerare a salariaților.

Noțiunea de „salariați” corespunde definiției de „forță de muncă plătită” utilizată de OIM. Între angajator și salariat există o relație atunci când există un contract formal sau informal între o întreprindere și o persoană, încheiat pe bază voluntară de ambele părți, conform căruia persoana muncește pentru întreprindere în schimbul unei remunerații în bani sau în natură.

Persoanele care au un loc de muncă salariat și care desfășoară totodată o activitate independentă sunt clasificate ca salariați, dacă locul de muncă salariat reprezintă activitatea lor principală din punct de vedere al venitului. Dacă nu sunt disponibile date privind venitul, atunci orele lucrate se folosesc ca substitut.

11.13 Sunt incluse următoarele categorii de salariați:

- a) persoane angajate de un angajator pe baza unui contract de angajare, cum ar fi lucrătorii manuali și nemanuali, personalul de conducere, personalul gospodăresc, persoanele exercitând o activitate productivă remunerată în cadrul programelor de ocupare a forței de muncă;
- b) funcționarii publici și alți salariați guvernamentali în cazul cărora condițiile de angajare sunt stipulate printr-un statut de drept public;
- c) forțele armate, constând din cei înrolați voluntar pe termen lung și scurt și recruții, inclusiv recruții care prestează o activitate în scopuri civile;
- d) preoții, dacă sunt direct retribuiți de administrațiile publice sau de instituții fără scop lucrativ;
- e) proprietarii societăților și cvasisocietăților, dacă lucrează în aceste întreprinderi;

- f) studenții care sunt angajați în mod formal pentru a contribui la procesele de producție ale unei întreprinderi, în schimbul unei remunerații în bani sau în natură, precum servicii de formare;
- g) lucrătorii la domiciliu, cu condiția încheierii unui acord explicit în baza căruia să fie plătiți pe baza muncii efectuate, adică a cantității de muncă reprezentând contribuția lor la procesul de producție al întreprinderii; un lucrător la domiciliu este salariat dacă contractul său cu angajatorul urmărește în primul rând prestarea unei activități;
- h) persoanele angajate de agențiile de muncă temporară, care trebuie să fie incluse în ramura de activitate a agenției care le angajează și nu în aceea a întreprinderii pentru care lucrează efectiv.

11.14 În egală măsură, sunt considerate salariați persoanele care absentează temporar de la locul lor de muncă, cu condiția ca ele să aibă un angajament formal. Acest angajament formal trebuie să fie determinat în raport cu unul sau cu mai multe dintre criteriile următoare:

- a) plata neîntreruptă a salariului;
- b) o asigurare de revenire la locul de muncă la sfârșitul situației de excepție sau un acord cu privire la data revenirii.

Sunt incluse aici persoanele care absentează temporar de la muncă din motive de boală, accident, concediu de odihnă sau vacanță, grevă a salariaților sau grevă patronală, concedii de studii sau de pregătire profesională, concedii de maternitate sau parentale, reducere a activității economice, dezorganizare sau suspendare provizorie a muncii din cauza intemperiilor, defecțiunilor mecanice sau electrice sau lipsei de materii prime sau combustibil sau orice altă absență temporară, cu învoire sau nu.

LUCRĂTORII CARE DESFĂȘOARĂ O ACTIVITATE INDEPENDENTĂ

11.15 Definiție:

Prin lucrători care desfășoară o activitate independentă se înțeleg persoanele care sunt singurii proprietari sau coproprietari ai întreprinderilor neconstituite în societăți în care muncesc, cu excepția întreprinderilor neconstituite în societăți clasificate drept cvasisocietăți. Persoanele care au un loc de muncă salariat și care desfășoară totodată o activitate independentă sunt clasificate la acest punct, dacă activitatea independentă reprezintă activitatea lor principală din punct de vedere al venitului.

Dacă nu sunt imediat disponibile date privind venitul, atunci orele lucrate se folosesc ca substitut.

Persoanele care desfășoară activități independente pot să nu lucreze temporar în cursul perioadei de referință. Remunerația primită de lucrătorii care desfășoară o activitate independentă constituie un venit mixt.

11.16 Lucrătorii care desfășoară o activitate independentă includ, de asemenea, următoarele categorii de persoane:

- a) lucrătorii familiali neremunerați, inclusiv aceia care lucrează în întreprinderi neconstituite în societăți angajate în producția de piață;
- b) lucrătorii la domiciliu, al căror venit este în funcție de valoarea produselor rezultate din procesul de producție pentru care sunt responsabili. Contractul acestor lucrători la domiciliu prevede furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii pentru partea care le-a comandat;
- c) lucrătorii care exercită, atât individual, cât și colectiv, activități de producție exclusiv pentru consumul final propriu sau formarea de capital propriu. Aceste activități de producție trebuie să constituie o parte semnificativă a consumului lor final pentru a fi înregistrate.

De asemenea, din categoria lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă fac parte lucrătorii voluntari neremunerați, dacă activitățile lor pe bază de voluntariat sunt producătoare de bunuri, de exemplu, construcția unei locuințe, a unui edificiu de cult sau a altei clădiri. În cazul în care activitățile lor voluntare conduc la o prestare de servicii, de exemplu, îngrijirea persoanelor, servicii de curățenie, realizate fără remunerație, lucrătorii respectivi nu sunt incluși în rândul populației ocupate, pentru că aceste servicii voluntare nu constituie producție.

Deși serviciile pe care le prestează membrii gospodăriilor pentru ei înșiși, în calitate de proprietari ai locuințelor, se înscriu în limitele producției din conturile naționale, nu există un aport de forță de muncă în producerea acestor servicii. Proprietarii-ocupanți ai locuințelor lor nu sunt considerați persoane care desfășoară o activitate independentă.

POPULAȚIA OCUPATĂ ȘI REZIDENȚA

- 11.17 Rezultatul activității unităților producătoare corespunde, în ceea ce privește sfera acoperită, populației ocupate, dacă aceasta din urmă cuprinde atât rezidenții, cât și nerezidenții care lucrează pentru unitățile producătoare rezidente.

În consecință, populația ocupată include în egală măsură următoarele categorii:

- a) lucrătorii transfrontalieri nerezidenți, adică persoanele care traversează zilnic frontiera pentru a veni să muncească pe teritoriul economic;
- b) lucrătorii sezonieri nerezidenți, adică persoanele care se instalează pe teritoriul economic pentru a exercita, pentru o perioadă mai mică de un an, o activitate în cadrul ramurilor de activitate în care este necesar periodic un supliment de forță de muncă;
- c) membrii forțelor armate naționale staționați în restul lumii;
- d) cetățenii proprii care lucrează la bazele științifice naționale situate în afara teritoriului geografic al țării;
- e) cetățenii proprii care fac parte din personalul misiunilor diplomatice din străinătate;

- f) membrii echipajelor navelor de pescuit, altor nave, aeronave, platforme plutitoare exploatare de unitățile rezidente;
- g) salariații locali ai organelor administrațiilor publice situate în afara teritoriului economic.

11.18 Pe de altă parte, următoarele categorii sunt excluse din rândul populației ocupate:

- a) lucrătorii transfrontalieri sau sezonieri rezidenți, adică cei care lucrează pe un alt teritoriu economic;
- b) cetățenii proprii care fac parte din echipajele navelor de pescuit, altor nave, aeronave și platforme plutitoare exploatare de unități nerezidente;
- c) salariații locali ai agențiilor guvernamentale străine situate pe teritoriul geografic al țării;
- d) personalul instituțiilor Uniunii Europene și al organizațiilor internaționale civile situate pe teritoriul geografic al țării (inclusiv salariații locali recrutați direct);
- e) membrii forțelor armate care lucrează în cadrul organizațiilor militare internaționale situate pe teritoriul geografic al țării;
- f) cetățenii proprii care lucrează la bazele științifice străine constituite pe teritoriul economic.

11.19 Pentru a permite trecerea la conceptele utilizate în general în statisticile privind forța de muncă (populația ocupată la scară națională), SEC prevede în mod specific evidențierea separată a următoarelor categorii:

- a) persoanele încorporate pentru serviciul militar (necuprinse în statisticile privind forța de muncă, însă incluse în SEC la serviciile administrațiilor publice);
- b) rezidenții care lucrează la unități producătoare nerezidente (cuprinși în statisticile privind forța de muncă, însă neincluși în populația ocupată după cum se definește în SEC);
- c) nerezidenții care lucrează la unități producătoare rezidente (necuprinși în statisticile privind forța de muncă, însă incluși în populația ocupată după cum se definește în SEC);
- d) lucrătorii rezidenți care locuiesc permanent în cadrul unei instituții;
- e) lucrătorii rezidenți care nu au atins vârsta specificată pentru a fi recenzați în statisticile privind forța de muncă.

ȘOMAJUL

11.20 Definiție:

În conformitate cu orientările stabilite de Organizația Internațională a Muncii (a 13-a Conferință internațională a statisticienilor din domeniul muncii), prevăzute, în

contextul Uniunii Europene, de Regulamentul (CE) 1897/2000 al Comisiei cu privire la definiția operațională a șomajului, conceptul de șomaj include toate persoanele cu o vârstă mai mare decât o vârstă specificată, care, în cursul perioadei de referință, au fost:

- a) „fără ocupație”, adică fără un loc de muncă remunerat sau fără să desfășoare o activitate independentă;
- b) „disponibili pentru a munci”, adică erau disponibili pentru a ocupa un loc de muncă remunerat sau pentru a desfășura o activitate independentă în perioada de referință; și
- c) „în căutarea unui loc de muncă”, adică au întreprins demersurile specifice într-o perioadă recentă determinată pentru a căuta un loc de muncă remunerat sau pentru a desfășura o activitate independentă.

11.21 Demersurile specifice pot include: înregistrarea la un birou public sau privat de plasare; cereri de angajare; solicitarea de informații privind posibilitatea angajării în cadrul unor locuri de muncă, ferme sau la poarta uzinelor, piețe sau în alte locuri unde se recrutează în mod obișnuit lucrători; publicarea de anunțuri sau răspunsul la anunțuri în ziare; căutările prin relații personale; căutarea de terenuri, de imobile, de mașini sau echipamente pentru crearea de întreprinderi proprii; demersurile pentru obținerea permiselor, licențelor sau a resurselor financiare etc.

LOCURI DE MUNCĂ

11.22 Definiție:

Un loc de muncă se definește drept un contract explicit sau implicit încheiat între o persoană și o unitate instituțională rezidentă pentru prestarea unei munci exercitate contra unei remunerări pentru o durată determinată sau nedeterminată.

În cadrul acestei definiții, următorii termeni sunt precizați:

- a) contractul explicit sau implicit se referă la aportul de forță de muncă și nu la furnizarea unui bun sau prestarea unui serviciu.
- b) prin „muncă” se înțelege o activitate care contribuie la producția de bunuri sau servicii în limitele producției. Legalitatea prestării muncii și vârsta lucrătorului sunt irelevante.
- c) remunerarea trebuie interpretată aici în sens larg, incluzând venitul mixt al lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă.

Această definiție cuprinde atât locurile de muncă ale salariaților (persoanele la care se face referire aparțin unei alte unități instituționale decât cea din care face parte angajatorul), cât și cele ale lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă (persoanele la care se face referire aparțin aceleiași unități instituționale ca și angajatorul).

11.23 Conceptul de loc de muncă diferă de cel de populație ocupată, definită mai sus, în sensul că:

- a) include al doilea, al treilea etc. loc de muncă deținut de aceeași persoană, care pot fi exercitate fie unul în continuarea celuilalt în cursul unei perioade de referință (în mod obișnuit o săptămână), fie în paralel, când o persoană are, de exemplu, o slujbă ziua și o alta seara.
- b) pe de altă parte, exclude persoanele care temporar nu sunt la locul de muncă, dar care au un „atașament formal față de locul lor de muncă” sub forma, de exemplu, a unei „asigurări de revenire la muncă sau a unui acord privind data revenirii”. Asemenea acorduri încheiate între un angajator și o persoană în șomaj temporar sau plecată din unitate în vederea pregătirii profesionale nu sunt luate în calculul numărului de locuri de muncă din cadrul sistemului.

LOCURI DE MUNCĂ ȘI REZIDENȚĂ

- 11.24 Un loc de muncă pe teritoriul economic al țării reprezintă un contract explicit sau implicit încheiat între o persoană (care poate fi rezident pe un alt teritoriu economic) și o unitate instituțională cu locul de rezidență în țară.

Pentru a măsura forța de muncă ocupată în economia națională, se ține cont numai de rezidența unității instituționale a producătorului, deoarece numai producătorii rezidenți contribuie la formarea produsului intern brut.

- 11.25 Mai mult:

- a) locurile de muncă sunt incluse în calculul locurilor de muncă existente pe teritoriul economic atunci când salariații unui producător rezident lucrează temporar pe un alt teritoriu economic și când natura și durata activității nu justifică tratarea acesteia drept unitate rezidentă fictivă a celuilalt teritoriu;
- b) locurile de muncă sunt excluse de la calculul locurilor de muncă existente pe teritoriul economic când munca se prestează pentru unități instituționale nerezidente, adică unități care au centrul de interes în altă țară și nu au intenția de a exercita o activitate pe teritoriul național pe parcursul unei perioade de cel puțin un an;
- c) locurile de muncă ale personalului organizațiilor internaționale și ale personalului recrutat local care lucrează în serviciul ambasadelor străine sunt excluse din calcul, deoarece unitățile angajatoare nu sunt rezidente.

ECONOMIA NEOBSERVATĂ

- 11.26 Activitățile de producție care nu sunt direct observate se înscriu, în principiu, în limitele producției din conturile naționale. Prin urmare, sunt incluse următoarele trei exemple de astfel de activități:

- a) activități ilegale în care părțile sunt parteneri care își dau consimțământul într-o operațiune economică;
- b) activități ascunse și subterane în care operațiunile ca atare nu contravin legii, însă nu sunt declarate pentru a evita controlul din partea autorităților;

- c) activități descrise ca „informale” – sunt în mod obișnuit cele referitor la care nu există înregistrări.

În principiu, remunerația acestor lucrători este inclusă în remunerația salariaților sau în venitul mixt. Această ajustare trebuie luată în considerare în datele referitoare la locurile de muncă remunerate și atunci când se calculează rapoartele și alte statistici.

Activitățile ilegale la care una dintre părți nu participă din propriul consimțământ (cum ar fi furturile) nu reprezintă operațiuni economice și, în consecință, nu se înscriu în limitele producției.

TOTALUL ORELOR LUCRATE

11.27 Definiție:

Totalul orelor lucrate reprezintă suma orelor efectiv lucrate în calitate de salariat sau lucrător care desfășoară o activitate independentă în cursul perioadei contabile, în cadrul limitelor producției.

Având în vedere că se dă o definiție largă a salariaților, incluzând lucrătorii care temporar nu sunt prezenți la lucru, dar au un atașament formal față de acesta, precum și salariații cu fracțiuni de normă, măsura potrivită de calcul al productivității este numărul total de ore lucrate și nu numărul de persoane.

În conturile naționale, totalul orelor lucrate reprezintă cea mai potrivită măsură a forței de muncă ocupate.

Definiția orelor efectiv lucrate

11.28 Totalul orelor lucrate cuprinde acele ore de muncă care au contribuit la producție și care pot fi definite în raport cu limitele producției din conturile naționale. „Rezoluția privind măsurarea timpului de lucru” a OIM, adoptată de a 18-a Conferință internațională a statisticienilor din domeniul muncii, definește orele efectiv lucrate ca timpul pe care persoanele îl petrec în realizarea unor activități care contribuie la producerea de bunuri și la prestarea de servicii în cursul unei perioade de referință specificate. Rezoluția definește orele lucrate după cum urmează:

- (1) orele efectiv lucrate se realizează în toate tipurile de locuri de muncă, potrivit unor modalități de lucru și de remunerare variabile, plătite sau neplătite, și în toate tipurile de locații.
- (2) orele efectiv lucrate nu sunt legate de concepte administrative sau juridice și, prin urmare, se aplică tuturor lucrătorilor și pot fi realizate în timpul orelor de lucru normale sau contractuale sau ca ore suplimentare.
- (3) Statistica **orelor efectiv lucrate** include următoarele:
 - a) orele efectiv lucrate în timpul perioadelor normale de muncă și care contribuie în mod direct la producție;
 - b) timpul plătit petrecut în scopul formării;

- c) timpul lucrat în plus față de orele lucrate în timpul perioadelor normale de muncă, denumit ore suplimentare. Se menționează faptul că orele suplimentare lucrate se iau în considerare, chiar dacă nu sunt plătite;
- d) timpul petrecut la locul de muncă și afectat pentru: pregătirea locului de muncă, lucrări de reparații și întreținere, pregătirea și curățarea instrumentelor, precum și întocmirea chitanțelor, a fișelor privind orele lucrate și a altor rapoarte;
- e) timpul petrecut la locul de muncă în așteptare sau ca timp mort în cursul întreruperilor de scurtă durată din cursul zilei de lucru, din cauza, de exemplu, a lipsei ocazionale de lucru, a defectării mașinilor sau a accidentelor sau timpul petrecut la locul de muncă fără a se presta nicio muncă, dar care se remunerează în baza unui contract de muncă garantat;
- f) timpul care corespunde perioadelor scurte de odihnă din timpul zilei de lucru, inclusiv pauzele de cafea;
- g) orele de gardă. Atunci când acestea sunt efectuate în afara locului de muncă, de exemplu la domiciliu, timpul este inclus în orele efectiv lucrate în funcție de gradul de restricționare a activităților neprofesionale și a libertății de mișcare a persoanei respective;
- h) orele lucrate de personalul forțelor armate, inclusiv recruți, sunt luate în considerare, chiar dacă nu se înscriu în domeniul unei anchete referitoare la forța de muncă a țării respective;

(4) Statistica orelor efectiv lucrate **exclude** următoarele:

- a) orele plătite dar nelucrate, cum ar fi concediile anuale plătite, vacanțele publice plătite, concediile medicale plătite, concediile parentale, grevele, „absențele de scurtă durată” pentru vizite medicale etc., suspendarea muncii din cauza intemperiilor;
- b) pauzele de masă;
- c) timpul de deplasare de la domiciliu la locul de muncă, chiar dacă activitățile efectuate în timpul navetei sunt luate în considerare;
- d) activități de formare, altele decât formarea profesională.

Definiții mai exhaustive ale acestor criterii se pot regăsi în rezoluția CISM.

11.29 Totalul orelor lucrate corespunde sumei orelor efectiv lucrate în timpul perioadei contabile de către salariații și lucrătorii care desfășoară o activitate independentă de pe teritoriul economic:

- a) inclusiv munca prestată în afara teritoriului economic în contul unităților instituționale angajatoare rezidente care nu au niciun centru de interes economic în străinătate;

- b) exclusiv munca prestată pentru unități instituționale angajatoare străine care nu au niciun centru de interes economic în cadrul teritoriului economic.
- 11.30 Numeroase anchete efectuate în cadrul întreprinderilor înregistrează orele remunerate și nu orele lucrate. În aceste cazuri, orele lucrate trebuie să fie evaluate pentru fiecare grupă de locuri de muncă, utilizând toate informațiile disponibile privind concediile plătite etc.
- 11.31 Pentru analiza unui ciclu economic, poate fi utilă ajustarea totalului orelor lucrate prin adoptarea unui număr standard de zile de lucru pe an.

ECHIVALENT NORMĂ ÎNTREAGĂ

- 11.32 Definiție: populația ocupată echivalent normă întreagă, care este egală cu numărul de locuri de muncă echivalent normă întreagă, se definește ca numărul total de ore lucrate împărțite la media anuală a orelor lucrate în locuri de muncă cu normă întreagă pe teritoriul economic.
- 11.33 Această definiție nu descrie neapărat modul în care conceptul este evaluat. Întrucât durata programului de lucru cu normă întreagă a evoluat pe parcursul timpului și diferă de la o ramură de activitate la alta, se folosesc metode care să stabilească, pentru fiecare grupă de activitate, proporția medie și numărul mediu de ore lucrate în alte activități decât cele care utilizează forța de muncă cu normă întreagă. În primul rând, trebuie evaluată o săptămână normală cu normă întreagă, pe fiecare grupă de activitate. O grupă de activitate poate fi definită într-o ramură de activitate în funcție de sex și de tipul de muncă efectuat. Numărul de ore convenit contractual constituie pentru activitățile salariate criteriul adecvat pentru stabilirea acestor cifre. Echivalentul normă întreagă se calculează separat pentru fiecare grupă de activitate, iar ulterior este totalizat.
- 11.34 Totalul orelor lucrate reprezintă cea mai bună măsură pentru forța de muncă ocupată, însă, atunci când aceste informații lipsesc, echivalentul normă întreagă poate fi cel mai bun substitut disponibil. El poate fi estimat cu mai multă ușurință și permite realizarea unor comparații internaționale cu țări care nu pot estima ocuparea forței de muncă decât în echivalent normă întreagă.

VOLUMUL MUNCII SALARIATE CU REMUNERARE CONSTANTĂ

- 11.35 Definiție: în ceea ce privește forța de muncă ocupată având tipuri și calificări similare în perioada de bază, volumul muncii salariate cu remunerare constantă măsoară forța de muncă curentă evaluată la nivelul de remunerare a locurilor de muncă salariate în vigoare în cursul perioadei de bază selectate.
- 11.36 Remunerarea salariaților la prețuri curente divizată cu volumul de muncă salariată cu remunerare constantă dă un indice implicit al costului salarial comparabil cu indicele implicit al prețurilor consumului final.
- 11.37 Conceptul volumului de muncă salariată cu remunerare constantă servește la prezentarea schimbărilor intervenite în cadrul forței de muncă (de exemplu, mișcarea de la lucrătorii cu salarii mici către lucrătorii cu salarii mai mari). Pentru a fi eficientă și utilă, analiza trebuie să fie realizată pe ramuri de activitate.

MĂSURAREA PRODUCTIVITĂȚII

- 11.38 Definiție: productivitatea este o măsură a producției rezultate în urma unui proces de producție, exprimată pe unitate de factori folosiți. De exemplu, productivitatea muncii se măsoară în mod obișnuit ca raport între producție și orele lucrate. Prin urmare, este esențial ca măsurarea forței de muncă utilizate în studii în care producția este bazată pe măsurile din conturile naționale să corespundă conceptual și ca sferă de acoperire conturilor naționale.